

Ref 41

Ett moderbolag vars enda ekonomiska verksamhet består i att tillhandahålla skattepliktiga tjänster till dotterbolag har avyttrat ett av dotterbolagen. Kostnader som har uppkommit i samband med avyttringen har ansetts ha ett sådant direkt och omedelbart samband med moderbolagets samlade ekonomiska verksamhet som krävs för rätt till avdrag för ingående mervärdesskatt.

3 kap. 9 § första stycket och 8 kap. 3 § första stycket mervärdesskattelagen (1994:200)

Högsta förvaltningsdomstolen meddelade den 26 september 2023 följande dom (mål nr 1041–1043-22).

Bakgrund

1. Den som bedriver en mervärdesskattepliktig verksamhet ska redovisa utgående mervärdesskatt på skattepliktig omsättning av varor och tjänster och har rätt att dra av ingående skatt som hänför sig till förvärv av varor och tjänster som används i verksamheten.

2. För rätt till avdrag krävs att det finns ett direkt och omedelbart samband mellan ett förvärv och en eller flera utgående skattepliktiga transaktioner eller att kostnaderna för förvärvet har ett direkt och omedelbart samband med den beskattningsbara personens samlade ekonomiska verksamhet.

3. Ett moderbolags förvärv, innehav och avyttring av dotterbolag utgör i sig inte ekonomisk verksamhet i mervärdesskatterättslig mening och omfattas därför som utgångspunkt inte av tillämpningsområdet för mervärdesskatt. Om ett moderbolag deltar aktivt i dotterbolagens förvaltning och avyttrar aktier i dotterbolagen kan det dock utgöra ekonomisk verksamhet.

4. En avyttring av aktier är undantagen från skatteplikt. Ingående skatt på kostnader för förvärv som har ett direkt och omedelbart samband med en sådan avyttring är därför inte avdragsgill. För avdragsrätt i dessa fall krävs således att kostnaderna har ett direkt och omedelbart samband med den beskattningsbara personens samlade ekonomiska verksamhet.

5. AB Volvo är moderbolag i Volvokoncernen och tillhandahåller de svenska dotterbolagen koncerngemensamma managementtjänster. Bolaget genomförde en omorganisation och avyttrade ett av sina svenska dotterbolag samt yrkade avdrag för ingående skatt på konsultkostnader som uppkom i samband med avyttringen.

6. Skatteverket nekade bolaget avdrag med motiveringen att kostnaderna fick anses ha ett direkt och omedelbart samband med den från mervärdesskatt undantagna aktieförsäljningen.

7. Bolaget överklagade till Förvaltningsrätten i Göteborg som biföll överklagandet och beslutade att bolaget hade rätt till avdrag med yrkat belopp. Enligt förvaltningsrätten hade bolaget obesträtt uppgett att syftet med aktieförsäljningen var att renodla koncernens verksamhet och att tillföra kapital till koncernen. Domstolen fann därför att konsultkostnaderna fick anses ha samband med bolagets samlade ekonomiska verksamhet som aktivt holdingbolag.

8. Skatteverket överklagade till Kammarrätten i Göteborg som biföll överklagandet och fastställde myndighetens beslut. Kammarrätten ansåg att bolaget inte hade gjort sannolikt att försäljningen av dotterbolaget hade gagnat bolagets fortsatta ekonomiska verksamhet – dvs. att tillhandahålla dotterbolagen koncerngemensamma tjänster – varför bolaget inte heller hade gjort sannolikt att det fanns ett direkt och omedelbart samband mellan förvärvet av konsulttjänster och de tjänster som bolaget tillhandahöll dotterbolagen.

Yrkanden m.m.

9. *AB Volvo* yrkar att Högsta förvaltningsdomstolen, med ändring av kammarrättens dom, ska fastställa förvaltningsrättens dom. Vidare yrkar bolaget ersättning för kostnader i förvaltningsrätten med 18 750 kr, i kammarrätten med 27 500 kr och i Högsta förvaltningsdomstolen med 290 000 kr.

10. *Skatteverket* anser att överklagandet ska avslås. För det fall Högsta förvaltningsdomstolen skulle finna att kostnaderna vid aktieförsäljningen har ett direkt och omedelbart samband med bolagets samlade ekonomiska verksamhet anser Skatteverket att avdraget ska begränsas med hänsyn till den skattefria försäljningen av dotterbolaget och eventuell icke-ekonomisk verksamhet som bolaget bedriver i egenskap av passivt holdingbolag för dotterbolag som inte omfattas av den aktiva förvaltningen.

Skälen för avgörandet

Frågan i målen

11. Frågan i målen är om rätt till avdrag föreligger för ingående mervärdesskatt avseende kostnader som har uppkommit i samband med ett moderbolags avyttring av ett dotterbolag, när den enda ekonomiska verksamhet som moderbolaget bedriver är att tillhandahålla skattepliktiga tjänster till dotterbolag.

Rättslig reglering m.m.

12. Den 1 juli 2023 trädde en ny mervärdesskattelag (2023:200) i kraft. Av övergångsbestämmelserna till den lagen följer dock att det är den tidigare mervärdesskattelagen (1994:200) som är tillämplig på förhållandena i målen. I det följande redogörs för bestämmelserna i 1994 års lag. Motsvarande bestämmelser finns i den nya lagen.

13. Den som bedriver en verksamhet som medför skattskyldighet får enligt 8 kap. 3 § första stycket göra avdrag för den ingående skatt som hänför sig till förvärv i verksamheten. Denna bestämmelse har sin motsvarighet i artikel 168 a i mervärdesskattedirektivet (2006/112/EG).

14. Från skatteplikt undantas enligt 3 kap. 9 § första stycket omsättning som utgör värdepappershandel eller därmed jämförlig verksamhet. Med värdepappershandel förstås enligt tredje stycket 1 bl.a. omsättning av aktier. Bestämmelsen har sin motsvarighet i artikel 135.1 f i direktivet.

Högsta förvaltningsdomstolens bedömning

Avdrag för ingående skatt på konsultkostnader

15. Inledningsvis kan konstateras att det är ostridigt att bolaget bedriver ekonomisk verksamhet genom att tillhandahålla tjänster mot ersättning till sina svenska dotterbolag. Avyttringen av dotterbolaget får anses omfattas av tillämpningsområdet för mervärdesskatt (jfr SKF, C-29/08, EU:C:2009:655, punkterna 31–33 och 41 samt C&D Foods Acquisition, C-502/17, EU:C:2018:888, punkterna 35–38).

16. Eftersom en avyttring av aktier är undantagen från skatteplikt kan avdrag för den ingående skatten på konsultkostnaderna inte medges om kostnaderna anses ha ett direkt och omedelbart samband med avyttringen av andelarna i dotterbolaget. En förutsättning för avdragsrätt är därför att kostnaderna i stället anses ha ett direkt och omedelbart samband med bolagets samlade ekonomiska verksamhet. Vid bedömningen av om så är fallet måste bl.a. avgöras om kostnaderna ingår i priset på de utgående beskattade transaktionerna snarare än i priset på de aktier som avyttras (SKF, punkterna 60, 71 och 73 samt HFD 2017 ref. 20).

17. Högsta förvaltningsdomstolen har i tidigare rättsfall behandlat frågan om avdrag ska medges för ingående skatt på konsultkostnader som uppkommit vid avyttring av dotterbolag. I RÅ 2010 ref. 56 gjorde domstolen bedömningen, efter att ha inhämtat ett förhandsavgörande från EU-domstolen (det nämnda avgörandet SKF), att de konsultkostnader som prövades i målet fick anses vara hänförliga till avyttringen av aktierna och att den

ingående skatten därför inte var avdragsgill. I HFD 2017 ref. 20 fann domstolen däremot att den ingående skatten på de i det fallet aktuella konsultkostnaderna var avdragsgill.

18. Högsta förvaltningsdomstolen motiverade sitt ställningstagande i 2017 års fall med hänvisning till hur EU-domstolen hade utvecklat sin praxis efter dess avgörande i SKF-målet. Högsta förvaltningsdomstolen konstaterade vidare att avyttringen av dotterbolagen hade syftat till att effektivisera moderbolagets verksamhet och att frigöra kapital för den kvarvarande skattepliktiga verksamheten. Mot denna bakgrund fick de aktuella konsultkostnaderna anses ha ett direkt och omedelbart samband med bolagets samlade ekonomiska verksamhet. Enligt domstolen fick det vidare förutsättas att kostnaderna för konsulttjänsterna inte kunnat övervältras på köparna av dotterbolagen utan kommit att ingå i priset på bolagets produkter. Kostnaderna utgjorde därmed allmänna omkostnader i bolagets samlade ekonomiska verksamhet och avdrag skulle därför medges för den ingående mervärdesskatten.

19. Skatteverket anser emellertid att slutsatserna i 2017 års fall inte är överförbara på den nu aktuella situationen. Skatteverket framhåller att bolaget i rättsfallet bedrev annan ekonomisk verksamhet än att förvalta dotterbolag. Enligt myndigheten är detta en avgörande skillnad jämfört med det nu aktuella fallet, där bolaget inte bedriver någon egen rörelse vid sidan av dotterbolagsförvaltningen dit det frigjorda kapitalet från avyttringen kan hänföras.

20. Enligt Högsta förvaltningsdomstolens mening saknas stöd i EU-domstolens praxis för att på det sätt som Skatteverket förespråkar göra skillnad i avdragshänseende beroende på vilken typ av ekonomisk verksamhet som en beskattningsbar person bedriver. Den omständigheten att bolagets ekonomiska verksamhet enbart består i att tillhandahålla skattepliktiga tjänster till sina dotterbolag utesluter således i sig inte att den ingående skatten på konsultkostnaderna kan vara avdragsgill på den grunden att kostnaderna utgör allmänna omkostnader i den ekonomiska verksamheten.

21. Bolaget har uppgett att syftet med omstruktureringen och avyttringen av dotterbolaget var att effektivisera och öka avsättningen inom den kvarvarande verksamheten samt att åstadkomma ett kapitaltillskott till koncernen. Bolaget har även uppgett att vinsten från försäljningen har tillförts bolagets huvudkontorsfunktion. Någon anledning att ifrågasätta dessa uppgifter har inte kommit fram. Det är vidare ostridigt att konsultkostnaderna, på grund av den försäljningsmetod som har använts, inte har kunnat övervältras på köparna av aktierna. Kostnaderna får därför antas ha ingått i priset på de tjänster som bolaget har tillhandahållit sina dotterbolag.

22. Mot denna bakgrund finner Högsta förvaltningsdomstolen att de i målet aktuella kostnaderna får anses ha ett sådant direkt och omedelbart samband med bolagets samlade ekonomiska verksamhet som krävs för att rätt till avdrag för ingående mervärdesskatt ska kunna föreligga.

Avdragets storlek

23. Skatteverket anser att avdrag i vart fall inte ska medges för all ingående skatt på konsultkostnaderna. Enligt Skatteverket ska avdraget begränsas på så sätt att det proportioneras med hänsyn till den skattefria försäljningen av dotterbolaget och eventuell icke-ekonomisk verksamhet som bolaget bedriver i egenskap av passivt holdingbolag för dotterbolag som inte omfattas av den aktiva förvaltningen.

24. Kammarrätten har inte haft anledning att ta ställning till om avdraget ska proportioneras på det sätt som Skatteverket hävdar. Denna fråga bör inte prövas av Högsta förvaltningsdomstolen som första instans. Målen ska därför visas åter till kammarrätten för fortsatt prövning.

Ersättning för kostnader

25. Bolaget har fått bifall till sitt överklagande och målen avser en fråga som är av betydelse för rättstillämpningen. Bolaget har därför rätt till ersättning för kostnader som det skäligen har behövt för att ta till vara sin rätt.

26. Den begärda ersättningen för kostnader i underinstanserna är skälig och ska därmed beviljas. När det gäller ersättning för kostnader i Högsta förvaltningsdomstolen gör domstolen följande bedömning.

27. Ersättningsyrkandet uppgår till 290 000 kr för 64 timmars arbete. Arbetet har utförts av två biträden vars timkostnader uppgår till 4 700 respektive 4 200 kr. Mot bakgrund av målens karaktär och svårighetsgrad samt biträdenas kvalifikationer får timkostnaderna bedömas som skäliga i sig. När det gäller skäligheten i den uppgivna tidsåtgången kan konstateras att bolagets inlagor innehåller en del upprepningar av vad som har anförts i underinstanserna och har i dessa delar inte fört processen framåt. Även i övrigt framstår antalet nedlagda timmar som väl tilltaget. Vid en sammantagen skälighetsbedömning finner Högsta förvaltningsdomstolen att ersättning bör beviljas med 200 000 kr för kostnaderna här.

Högsta förvaltningsdomstolens avgörande

Högsta förvaltningsdomstolen upphäver underinstansernas avgöranden och förklarar att de konsultkostnader som har uppkommit

i samband med avyttring av andelar i ett dotterbolag har ett sådant direkt och omedelbart samband med AB Volvos samlade ekonomiska verksamhet som krävs för att rätt till avdrag för ingående mervärdesskatt ska kunna föreligga.

Högsta förvaltningsdomstolen visar målen åter till kammarrätten för prövning av avdragets storlek i enlighet med vad som anges i punkterna 23 och 24.

Högsta förvaltningsdomstolen beviljar AB Volvo ersättning för kostnader med 18 750 kr i förvaltningsrätten, 27 500 kr i kammarrätten och 200 000 kr i Högsta förvaltningsdomstolen.

I avgörandet deltog justitieråden *Jäderblom*, *Ståhl*, *Classon*, *Askersjö* och *Anderson*. Föredragande var justitiesekreteraren *Lena Åberg*.

Förvaltningsrätten i Göteborg (2019-09-09, ordförande Karlsson):

Utgångspunkter för prövningen

Bolaget är moderbolag i Volvokoncernen och är ett så kallat aktivt holdingbolag. Bolaget uppger att syftet med försäljningarna av aktier i dotterbolagen varit att renodla koncernens verksamhet och att tillföra kapital till koncernen. Skatteverket har inte ifrågasatt riktigheten i bolagets uppgifter och skäl saknas att utgå från något annat än att de är riktiga.

Kostnaderna har samband med bolaget samlade ekonomiska verksamhet

Bolaget bedriver alltså ekonomisk verksamhet som aktivt holdingbolag och kan därför ha rätt till avdrag för ingående mervärdesskatt som hänförs till förvärv eller import i verksamheten (8 kap. 3 § mervärdesskattelagen och rättspraxis från EU-domstolen, t.ex. C-16/00 *Cibo*, punkten 22).

Högsta förvaltningsdomstolen har i HFD 2017 ref. 20 medgett ett moderbolag avdrag för ingående mervärdesskatt avseende konsultkostnader som moderbolaget haft i anslutning till avyttring av aktier i dotterbolag under en omstrukturering av verksamheten. Avdraget medgavs eftersom kostnaderna ansågs ha ett direkt och omedelbart samband med moderbolagets samlade ekonomiska verksamhet.

Avgörandet från Högsta förvaltningsdomstolen har stora likheter med ifrågavarande mål och talar starkt för att även bolagets kostnader ska anses ha ett direkt och omedelbart samband med dess samlade ekonomiska verksamhet. En skillnad mellan ifrågavarande mål och målet från Högsta förvaltningsdomstolen är att i målet från Högsta förvaltningsdomstolen bedrev det säljande bolaget egen ekonomisk verksamhet, utöver att vara aktivt holdingbolag. Frågan är om detta ska påverka bedömningen.

Neutralitetsprincipen inom EU:s mervärdesskattesystem bygger på tanken att skatten ska påverka de skattskyldigas val så lite som möjligt (se t.ex. EU-domstolens avgörande C-16/00 Cibo punkten 27). Slutsatsen av Högsta förvaltningsdomstolens uttalande i mål HFD 2017 ref. 20 bör därför vara att ett aktivt holdingbolag har rätt till avdrag för ingående mervärdesskatt på konsultkostnader i samband med försäljning av aktier i dotterbolag, om aktieförsäljningen är ett led i att strukturera om koncernen och intäkterna från försäljningen används i koncernens kvarvarande skattepliktiga verksamhet. Denna bedömning bör gälla oavsett om moderbolaget är ett rent holdingbolag eller om det dessutom bedriver annan ekonomisk verksamhet. Bolagets kostnader för konsulter i samband med försäljning av dotterbolagsaktierna får därför anses ha samband med bolagets samlade ekonomiska verksamhet som aktivt holdingbolag. Denna slutsats har stöd också i avgörandet C-502/17 C&D Foods. I det målet uttalar EU-domstolen att en försäljning av aktier kan omfattas av mervärdesskattens tillämpningsområde, bland annat om försäljningen sker för att vinsten ska användas direkt i den skattepliktiga ekonomiska verksamheten i den koncern där det säljande bolaget är moderbolag.

Kostnaderna ingår i priset på koncernens produkter

En ytterligare förutsättning för att bolaget ska ha rätt till avdrag är att konsultkostnaderna ingår i priset på koncernens produkter och inte är en kostnadskomponent i själva aktieförsäljningen (Högsta förvaltningsdomstolens avgöranden RÅ 2010 ref. 56 och HFD 2017 ref. 20).

Bolaget har förklarat att priset på aktierna sattes genom ett auktionsförfarande och efter en marknadsvärdering genom en ”second opinion”. Vid ett sådant förfarande anser bolaget att säljarens konsultkostnader inte kan övervältras på den som köper aktierna.

I avgörandet HFD 2017 ref. 20 uttalade domstolen att det får förutsättas att kostnaderna för konsulttjänsterna inte kunnat övervältras på köparna av dotterbolagen, utan kommit att ingå i priset på bolagets produkter i den kvarvarande verksamheten. I likhet med Högsta förvaltningsdomstolens bedömning i det målet får det även i ifrågavarande mål förutsättas att bolaget inte har kunnat övervältra konsultkostnaderna på dotterbolagens köpare. Konsultkostnaderna ingår därmed i priset på de varor och tjänster som produceras i koncernens kvarvarande verksamhetsgrenar. Kostnaderna för de förvärvade konsulttjänsterna utgör således allmänna omkostnader i bolagets samlade ekonomiska verksamhet och bolaget har därför rätt till avdrag för den ingående mervärdesskatten. Överklagandet ska därför bifallas.

Ersättning för kostnader

[text här utelämnad]

– Förvaltningsrätten beslutar, med ändring av Skatteverkets beslut och med bifall till överklagandet, att AB Volvo får avdrag för ingående mervärdesskatt med 28 643 613 kr.

Förvaltningsrätten beslutar, med bifall till ansökan om ersättning för kostnader, att AB Volvo har rätt till ersättning för kostnader med 18 750 kr.

Kammarrätten i Göteborg (2021-12-17, Harmsen Hogendoorn, Dahlström och Nilsson):

Avdrag för ingående mervärdesskatt

Frågan i målen är om AB Volvo har rätt till avdrag för ingående skatt med 28 643 613 kr som hänför sig till konsultkostnader.

Såvitt framgår av insänt underlag hänför sig den ingående skatten huvudsakligen till tjänster som köpts in i samband med den omstrukturering av koncernens verksamhet som innefattat försäljning av bl.a. dotterbolaget Volvo Aero AB.

Enligt 8 kap. 3 § mervärdesskattelagen (1994:200) får den som bedriver en verksamhet som medför skattskyldighet göra avdrag för den ingående skatt som hänför sig till förvärv i verksamheten. Omsättning som utgör värdepappershandel är enligt 3 kap. 9 § första stycket mervärdesskattelagen undantagen från skatteplikt. Med värdepappershandel avses enligt tredje stycket bl.a. omsättning av aktier. Ingående skatt som belöper på förvärv som är hänförlig till sådan omsättning får inte dras av.

Den svenska lagstiftningen bygger på de unionsrättsliga reglerna om mervärdesskatt. Av EU-domstolens praxis beträffande avdragsrätten framgår bl.a. att ingående skatt ska dras av om de ingående transaktionerna har ett direkt och omedelbart samband med sådana utgående transaktioner som medför avdragsrätt. Avdragsrätten förutsätter att kostnaderna för förvärven utgör en del av de kostnadskomponenter som ingår i priset för de utgående skattepliktiga transaktionerna.

Även om det inte finns ett sådant samband har en beskattningsbar person rätt till avdrag för ingående skatt när kostnaderna för förvärven är en del av personens allmänna omkostnader och således utgör del av de kostnadskomponenter som ingår i priset för de varor eller tjänster som tillhandahålls. Sådana kostnader har ett direkt och omedelbart samband med den beskattningsbara personens samlade ekonomiska verksamhet (se bl.a. C-126/14, Sveda, p. 28 och där anmärkta rättsfall samt C-42/19, Sonaecom, p. 42).

Faller transaktionerna inom tillämpningsområdet för mervärdesskatt?

En första förutsättning för rätt till avdrag är dock att den som yrkar avdraget agerat i egenskap av beskattningsbar person vid förvärvet av de varor eller tjänster på vilka den ingående skatten belöper samt att efterföljande transaktioner skett uteslutande för den ekonomiska verksamhet som bedrivs (jfr bl.a. C-435/05, Investrand, p. 23 och 24 samt C-29/08, SKF p. 72).

Detta innebär i sin tur att de transaktioner som föranlett ingående skatt antingen ska ha ett objektiva samband med den ekonomiska verksamheten (C-104/12, Becker, p. 24 och C-132/16, Iberdrola, p. 31) eller vara en nödvändig förlängning av den ekonomiska verksamheten (såsom diskuterades i C-77/01, EDM, p. 61 och SKF, p. 33), en bedömning som måste göras oberoende av verksamhetens syfte eller resultat (jfr 4 kap. 1 § mervärdesskattelagen och Investrand, p. 36).

Det är detta första led i bedömningen som behandlades av EU-domstolen i bl.a. SKF (p. 33) och C-502/17, C&D (p. 38 och 39) där bland annat följande uttalas. Om en person eller ett företag tillhandahåller koncerngemensamma tjänster mot ersättning till vilka transaktionerna har

ett direkt och omedelbart samband, kan sagda transaktioner falla inom tillämpningsområdet för mervärdesskatt. I C&D:s fall, som tillhandahöll koncerngemensamma tjänster mot ersättning till ett dotterdotterbolag, och där nyttan av en aktieförsäljning skulle kunna gynna den ekonomiska verksamheten i den koncern vari C&D bedrev ekonomisk verksamhet (p. 37 och 38), ansåg EU-domstolen dock att syftet med den aktuella avyttringen var att använda vinsten till att betala skulder till en bank och därmed inte uteslutande hade sin grund i den av C&D bedrivna ekonomiska verksamheten. Detta trots att – enligt kammarrättens tolkning – tillskottet av medel skulle ha kunnat innebära att koncernen i sig blev mer livskraftig.

EU-domstolens synsätt medför enligt kammarrättens mening att bedömningen av om såväl ingående som utgående transaktioner faller inom tillämpningsområdet för mervärdesskatt måste styras av att transaktionerna företas uteslutande för den ekonomiska verksamheten och oberoende av syftet eller resultatet av denna verksamhet, men väl beroende av transaktionernas objektiva innehåll.

I nu föreliggande fall har inte ifrågasatts att av AB Volvo tillhandahållna koncerngemensamma tjänster (innefattande tillhandahållande av varumärke) skett mot en ersättning som utgör det faktiska motvärdet till tjänsterna och att bolaget därigenom har bedrivit en ekonomisk verksamhet i förhållande till bl.a. dotterbolagen.

Föreligger ett direkt och omedelbart samband mellan ingående skatt och utgående transaktioner för vilka den ingående skatten är avdragsgill?

Om förvärvet av konsulttjänster och efterföljande aktieöverlåtelse faller inom tillämpningsområdet för mervärdesskatt, förutsätter rätten till avdrag härutöver att den ingående skatten har ett direkt samband med en utgående transaktion för vilken den ingående skatten är avdragsgill eller, i andra hand, att den ingående skatten har ett direkt och omedelbart samband med bolagets samlade mervärdesskattepliktiga ekonomiska verksamhet (jfr Investrand, p. 23 och 24 samt C-432/15, Bastová p. 43–45).

Sammanfattningsvis förutsätter avdragsrätten för ingående skatt som erlagts vid förvärvet av varor eller tjänster att kostnaderna för dessa förvärv är en del av de kostnadskomponenter som ingår i priset för utgående transaktioner för vilka rätt till avdrag för ingående skatt föreligger.

I avgörandet HFD 2017 ref. 20 konstaterade Högsta förvaltningsdomstolen att det vid prövning av avdragsrätten ska bedömas om kostnaden har ett samband med den kvarvarande mervärdesskattepliktiga verksamheten. I det målet konstaterades att avyttringen av dotterbolagen syftade till att effektivisera samt frigöra kapital för den kvarvarande verksamheten, och att det därför fick förutsättas att kostnaderna för konsulttjänsterna inte kunnat övervältras på köparna av dotterbolagen utan kommit att ingå i priset på bolagets produkter. Domstolen ansåg således att de förvärvade konsulttjänsterna utgjorde allmänna omkostnader som fick anses ha ett direkt och omedelbart samband med bolagets samlade ekonomiska verksamhet. Bolaget beviljades följaktligen fullt avdrag för den ingående skatt som belöpte på samtliga ombudskostnader och andra kostnader som uppkommit i samband med aktieförsäljningarna.

Även i detta fall har gjorts gällande att kostnaderna för konsulttjänsterna inte har kunnat övervältras på köparna av dotterbolaget och

därför inte utgjort del av priskomponenterna i en från skatteplikt undantagen aktieöverlåtelse. AB Volvo har i stället under utredningens gång framhållit att syftet med försäljningen av dotterbolaget varit att renodla koncernens verksamhet och anskaffa kapital för att kunna bli världsledande inom hållbara transportlösningar.

För att avdrag för ingående mervärdesskatt ska kunna medges måste AB Volvo dock också göra sannolikt att kostnaden har ett samband med bolagets samlade ekonomiska verksamhet. Till skillnad från avgörandet HFD 2017 ref. 20 bedriver bolaget ingen annan mervärdesskattepliktig verksamhet än den som består i att tillhandahålla koncerngemensamma tjänster i förhållande till dotterbolagen. Det saknar därvid betydelse för bolagets avdragsrätt om aktieförsäljningen gjorts i syfte att frigöra kapital som kan användas i andra bolag i koncernen eftersom varje bolag mervärdesskatterättsligt ska bedömas för sig. Även EU-domstolens dom i Sonaecom (p. 53, 58, 59, 64, 67 och 69) ger stöd för detta resonemang. Sonaecom var ett blandat holdingbolag som vid sidan av sin icke-ekonomiska holdingverksamhet, vilken bestod av innehav av andelar i andra bolag och inte var föremål för mervärdesskatt, även bedrev ekonomisk verksamhet. EU-domstolen lade vid bedömningen av om avdragsrätt förelåg vikt vid de förvärvade tjänsternas faktiska användning för den mervärdesskattepliktiga verksamheten.

AB Volvo har enligt kammarrättens bedömning inte gjort sannolikt att försäljningen av dotterbolaget gagnat bolagets fortsatta ekonomiska verksamhet, dvs. att tillhandahålla koncerngemensamma tjänster till dotterbolagen. Det har därför inte gjorts sannolikt att det finns något direkt och omedelbart samband mellan förvärvet av konsulttjänster och de tjänster som bolaget tillhandahåller övriga dotterbolag.

Sammanfattningsvis kan AB Volvo inte medges rätt till avdrag för ingående skatt på konsultkostnader som uppkommit i samband med försäljningen av dotterbolaget.

Ersättning för kostnader

[text här utelämnad]

– Kammarrätten bifaller Skatteverkets överklagande och fastställer Skatteverkets omprövningsbeslut samt upphäver förvaltningsrättens beslut om ersättning för kostnader.

Kammarrätten avslår AB Volvos yrkande om ersättning för kostnader i kammarrätten.

HFD 2023

Ref 41